

# BAZILIKA SV. MARKA

## KAJ POMENI IZRAZ BAZILIKA?

Bazilika še zdaleč ne pomeni katedralo ali cerkev. Bazilike so bile v preteklosti večji, delno pokriti prostori v katerih so ljudje trgovali in sklepali večje posle z tujimi trgovci. Ob razmahu krščanstva so te prostore pozidali in jih spremenili v kapele, cerkve, bazilike in katedrale.

## BAZILIKA SV. MARKA

Bazilika sv. Marka je bila zgrajena, da bi naseljevala posmrtno ostanke zaščitnika Benetk, ki so jih Benečani leta 828 pretihotapili iz grobnice v Aleksandriji. Torej je nastala v 9. stoletju. Pri neki ljudski vstaji so ljudje baziliko močno poškodovali. Dož Contarini jo je dal leta 1063 obnoviti in nadvse razkošno opremiti. A leta 1106 je bila bazilika znova poškodovana saj jo je zajel požar, ki je uničil velik del umetnin. Baziliko so znova obnovili v 12. stoletju in ji dali podobo, ki jo lahko vidimo dandanes. Iz časa pred požarom se je do danes ohranilo le nekaj kipov svetnikov in portal v osrednjem delu bazilike. V 13. stoletju so baziliki dodali še 5 kupol in 2463 stebrov, ki so jih bogato okrasili. Večino okrasja je prineslo plenjenje, nekaj je tudi daril, ki so jih Benetke prejele v obdobju vrhunca. Bazilika je šele leta 1807 postala beneška katedrala. Pred tem je bila svetišče svetega Marka in zasebna doževa kapela.

## UMETNINE

Ene najslovitejših umetnin so štirje pozlačeni konji pred vhodom v baziliko. Izdelani so bili v 4. stoletju, z namenom da bi se dvigali nad rimskim slavolokom v Konstantinoplu, vendar so jih Benečani med križarskimi vojnami uplenili. Nato so skoraj 600 let krasili pročelje, dokler jih niso uplenili Francozi. Po napoleonskih vojnah so jih vrnili Benetkam, vendar originale zaradi onesnaženega zraka hranijo v galeriji v posebno klimatiziranem prostoru, na njihovem mestu pa stojijo posnetki.

Najlepše umetnine v baziliki so podobe iz zlatih mozaikov. Ti pokrivajo kar 4240m<sup>2</sup>. Prvi mozaiki so iz obdobja med 12. in 14. stoletjem, vendar so jih v poznejših obdobjih deloma obnovili, saj so bili zaradi poplav poškodovani.

Najslovitejši zaklad sv. Marka je natančno izdelana zlata oltarna podoba *Pala d'Oro*, ki je okrašena z več kot 2600 biseri, rubini, smaragdi, safirji in drugimi dragimi kamni. Nastajati je začela v 10. stoletju, končana pa je bila šele leta 1342.

## ZVONIK

Zvonik svetega Marka sega 99 metrov nad trg in je najvišje poslopje v Benetkah. Prvotni se je leta 1902 zrušil in v naslednjih desetih letih so na njegovem mestu postavili novega, po načrtih stolpa v Piranu. Vstop vanj vodi skozi čudovito majhno *loggeto* (predprostor), ki ga je v 16. stoletju zgradil Jacopo Sansovino, ko se je zvonik zrušil pa so jo obnovili. Na vrhu zvonika se nahaja galerija. Z nje je velik razgled na mesto in laguno, ob jasnem vremenu tudi na Benečijo in Alpe.